

CASE STUDY: PRZECIWDZIAŁANIE ZMIANOM KLIMATU POPRZECZ GOSPODAROWANIE ODPADAMI ŻYWNOŚCIOWYMI

AUTOR: STIMMULI FOR SOCIAL CHANGE

TEMAT: ZRÓWNOWAŻONY SYSTEM ŻYWNOŚCIOWY, GOSPODARKA OBIEGU ZAMKNIĘTEGO (PROJEKTOWANIE, ODZYSK I GOSPODARKA ODPADAMI ŻYWNOŚCIOWYMI)

Opis case study:

W ciągu ostatnich kilku lat pojawił się problem nadmiernego marnowania żywności, szczególnie w obszarach miejskich, przyczyniając się do ogólnego niezabezpieczenia żywnościowego, degradacji środowiska i niezrównoważonego rozwoju. *Boroume* („Możemy”), organizacja non-profit z siedzibą w Atenach została założona z misją, aby zmniejszyć marnowanie żywności poprzez oszczędzanie żywności i walkę z niedożywieniem w Grecji. Ilość uratowanej żywności jest codziennie rejestrowana, dzięki czemu łatwo jest obliczyć ilość dwutlenku węgla (CO₂), która została uratowana przed uwolnieniem do atmosfery. Od 2011 roku *Boroume* uratowało około 58 000 000 porcji żywności, co odpowiada 85 260 000 CO₂.

Ich odpowiedź na problem marnotrawstwa żywności polega na zaprojektowaniu i wdrożeniu kilku programów, głównie na podnoszeniu świadomości na temat marnowania żywności poprzez jego aktywną redukcję. Ponadto, organizacja projektuje i oferuje innowacyjne programy informacyjne dla szkół na wszystkich greckich peryferiach. Jednocześnie oferuje „ocalone” porcje żywności grupom zagrożonym w Atenach. Ich praca może być kontynuowana dzięki środkom oferowanym przez zwolenników, np. prywatne przedsiębiorstwa i indywidualne darowizny, ale także dzięki zaangażowaniu w projekty finansowane ze środków europejskich.

Kampanie uświadamiające i programy edukacyjne skierowane są do wszystkich, począwszy od społeczeństwa jako osób fizycznych, poprzez instytucje takie jak szkoły, firmy i MŚP, hotele i inne zainteresowane strony. Beneficjentami końcowymi są głównie grupy w niekorzystnej sytuacji, takie jak między innymi osoby o niskich zarobkach, osoby starsze, uchodźcy, migranci oraz osoby bezdomne. Zespół *Boroume* pracuje w oparciu o silne wartości empatii, które stara się kultywować wśród zainteresowanych grup docelowych poprzez swoje kampanie.

Następujące czynniki stanowią istotne efekty środowiskowe i społeczne dla:

- Wspierania grup w niekorzystnej sytuacji w Atenach (społeczne)
- Oszczędzania zmarnowanych porcji żywności, które prowadzą do minimalizacji emisji CO₂ (środowiskowe)
- Kampanii edukacyjnych i uświadamiających (społeczne)
- Minimalizacji i zmian wzorców konsumpcji (społeczne i środowiskowe)

INTERESARIUSZE: (1) GRUPY W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI, (2) STUDENCI, (3) PRYWATNI KLIENCI

ZAGADNIENIA ETYCZNE W KONTEKŚCIE CASE STUDY:

AKTYWNE OBYWATELSTWO I UCZESTNICTWO POPRZECZ OSZCZĘDZANIE I OFEROWANIE ŻYWNOŚCI (POZYTYWNE), MINIMALIZACJA NIEZABEZPIECZENIA ŻYWNOŚCIOWEGO (POZYTYWNE)

ZIELONE KOMPETENCJE: UMIEJĘTNOŚCI ENERGETYCZNE, FINANSOWE, ZARZĄDZANIA ODPADAMI, KOMUNIKACYJNE

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU: CEL 2: ZERO GŁODU, CEL 3: DOBRE ZDROWIE I JAKOŚĆ ŻYCIA, CEL 11: ZRÓWNOWAŻONE MIASTA I SPOŁECZNOŚCI, CEL 12: ODPOWIEDZIALNA KONSUMPCJA I PRODUKCJA, CEL 13: DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU

CASE STUDY: SPÓŁDZIELNIA „ELECTRA ENERGY“

AUTOR: STIMMULI FOR SOCIAL CHANGE

TEMAT: ENERGIA ODNAWIALNA

Opis case study:

ELECTRA ENERGY jest certyfikowaną spółdzielnią socjalną, założoną w 2016 roku, mającą siedzibę w Atenach, w Grecji, i jest członkiem REScoop, europejskiej federacji obywatelskich spółdzielni energetycznych. Ich zakresem działania jest wspieranie przejścia na zdecentralizowany, wydajny i zrównoważony system energetyczny, którego rdzeniem są obywatele i społeczności lokalne.

Spółdzielnia działa głównie w Grecji, ale także na Bałkanach, oferując przełomowe rozwiązania kryzysu energetycznego poprzez badania, kampanie uświadamiające, budowanie potencjału, rozwój projektów i rzecznictwo. Ważną częścią pracy spółdzielni jest udział we wspólnych inicjatywach, takich jak "Energy Democracy Dialogues", "Community Energy Observatory" oraz Platforma Edukacyjna Ekonomii Społecznej i Solidarności "KALOMATHE".

Oprócz badań i rzecznictwa, które rzuciły światło na istniejące w Grecji wspólnoty energetyczne oraz ich koordynację, ELECTRA ENERGY zajmuje się również doradztwem dla spółdzielni energetycznych. Poprzez tę ostatnią inicjatywę, promuje ona panele fotowoltaiczne, jako główne źródło energii dla społeczności. Jednocześnie sama spółdzielnia jest członkiem jednej z pierwszych wspólnot energetycznych w Grecji, pełniąc rolę konsumenta własnych usług. W chwili obecnej ELECTRA ENERGY wspiera, poprzez warsztaty edukacyjne i konsultacje, ponad 10 inicjatyw obywatelskich, gmin i wspólnot energetycznych, wśród których znajdują się Ateny.

Większość ich przychodów pochodzi z udziału w różnych współtworzonych projektach.

Następujące czynniki stanowią istotne efekty środowiskowe i społeczne dla:

- Wspierania lokalnego ekosystemu dla transformacji energetycznej (środowiskowo-społeczne)

- Monitorowania i wzmacniania polityki, przepisów i strategii energetycznych społeczności (środowiskowe i społeczne)
- Wspierania współpracy wielu interesariuszy (społeczne)
- Oceny społecznego i środowiskowego wpływu społeczności energetycznych w Grecji (społeczny i środowiskowy)

INTERESARIUSZE: (1) WŁADZE LOKALNE, (2) LOKALNE PRZEDSIĘBIORSTWA, (3) SPÓŁDZIELNIE, (4) MIESZKAŃCY, (5) WSPÓLNOTY ENERGETYCZNE

ZAGADNIENIE ETYCZNE (POZYTYWNE, NEGATYWNE) W KONTEKŚCIE CASE STUDY: (1) WSPIERANIE NOWYCH SPOŁECZNOŚCI ENERGETYCZNYCH W OPARCIU O ISTNIEJĄCE I UDANE PRZYKŁADY (POZYTYWNE), (2) WSPIERANIE LOKALNEGO EKOSYSTEMU GOSPODARCZEGO – GOSPODARKI OBIEGU ZAMKNIĘTEGO MINIMALIZUJĄCEJ KOSZTY ŚRODOWISKOWE I EKONOMICZNE (POZYTYWNE), (3) WSPIERANIE TRANSFORMACJI ENERGETYCZNEJ (POZYTYWNE)

ZIELONE KOMPETENCJE: UMIEJĘTNOŚCI ZARZĄDZANIA, UMIEJĘTNOŚCI PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO MIAST, UMIEJĘTNOŚCI ENERGETYCZNE, FINANSOWE, KOMUNIKACYJNE

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU: CEL 7: CZYSTA I DOSTĘPNA ENERGIA, CEL 11: ZRÓWNOWAŻONE MIASTA I SPOŁECZNOŚCI, CEL 13: DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU

CASE STUDY: ECOPERATIVA

AUTOR: STIMMULI FOR SOCIAL CHANGE

TEMAT: ENERGIA ODNAWIALNA, GOSPODARKA OBIEGU ZAMKNIĘTEGO (PRODUKCJA, KONSUMPCJA)

Opis case study:

Ecoperativa to mała organizacja non-profit, założona niedawno z zamiarem zaoferowania alternatywnych i zielonych rozwiązań dla pilnej potrzeby podnoszenia świadomości, zbierania informacji oraz aktywnego uczestnictwa obywateli w kwestiach środowiskowych, które mają wpływ na ich codzienne życie i miasto. Potrzeba ta została zidentyfikowana z powodu braku znaczącego planowania strategicznego dotyczącego lokalnych i regionalnych kwestii środowiskowych. W tym celu współzałożyciele postanowili stworzyć organizację, która może zaoferować miastu Karditsa to, czego mu brakowało. Tak więc, ważne było stworzenie strategii świadomości wraz z siecią ludzi, aby wpłynąć na lokalną społeczność, tak bardzo jak to możliwe. Dlatego, głównym celem organizacji jest rozwój i poprawa świadomości ekologicznej i aktywnego obywatelstwa poprzez działania środowiskowe i wolontariat.

Głównymi beneficjentami programów *Ecoperativa* są lokalne jednostki, szkoły i inne zainteresowane podmioty, ale także samo miasto. Ich celem jest jednak zainspirowanie jak największej liczby osób do uczestnictwa w ich działaniach i stania się aktywnymi

obywatelami w tym procesie. Dlatego też, dążąc do utrzymywania stałych i bliskich relacji z beneficjentami, członkowie *Ecoperativa* starają się budować silną sieć poprzez komunikację. Ponadto, wpływ ich pracy jest pomnażany poprzez różne nieformalne programy edukacyjne, realizowane przez wyspecjalizowanych edukatorów zespołu. Główne tematy poruszane w celach edukacyjnych oraz w ramach wolontariatu to między innymi: utylizacja i recykling odpadów, gospodarka obiegu zamkniętego, eksploatacja zasobów naturalnych, czy zrównoważony rozwój.

Po wdrożeniu działań, *Ecoperativa* wykorzystuje różne narzędzia oceny, takie jak kwestionariusze, aby ocenić konkretne rezultaty swojej pracy.

Na zakończenie należy wspomnieć, że ze względu na krótki okres istnienia organizacji, nie ma jeszcze jasnych danych na temat przychodów i kosztów *Ecoperativa*.

Następujące czynniki stanowią ważne efekty środowiskowe i społeczne dla:

- Aktywnego obywatelstwa (społeczne i środowiskowe)
- Budowania świadomości ekologicznej (społeczne i środowiskowe)

INTERESARIUSZE: (1) MIESZKAŃCY, (2) ŚRODOWISKA EDUKACYJNE, (3) SZKOŁY

ZAGADNIENIA ETYCZNE (POZYTYWNE, NEGATYWNE) W KONTEKŚCIE CASE STUDY: (1) WSPARCIE LOKALNEGO EKOSYSTEMU, (2) PODNOSZENIE ŚWIADOMOŚCI

ZIELONE KOMPETENCJE: UMIEJĘTNOŚCI PRZYWÓDCZE, UMIEJĘTNOŚCI PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO MIAST, UMIEJĘTNOŚCI W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA KRAJOBRAZU, UMIEJĘTNOŚCI ZARZĄDZANIA ODPADAMI, UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNE

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU: CEL 4: DOBRA JAKOŚĆ EDUKACJI, CEL 11: ZRÓWNOWAŻONE MIASTA I SPOŁECZNOŚCI, CEL 13: DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU

CASE STUDY: SPÓŁDZIELNIA "BEDREDDIN"

AUTOR: STIMMULI FOR SOCIAL CHANGE

TEMAT: ZRÓWNOWAŻONY SYSTEM ŻYWNOŚCIOWY, GOSPODARKA OBIEGU ZAMKNIĘTEGO (ETYCZNA I ZRÓWNOWAŻONA PRODUKCJA I KONSUMPCJA)

Opis case study:

Spółdzielnia socjalna *Bedreddin* jest pierwszą i jedyną spółdzielnią socjalną zajmującą się etyczną i zrównoważoną produkcją i konsumpcją w odległym regionie Ewros w Grecji. W ciągu ostatnich 10 lat działania, stara się tworzyć alternatywy dla obecnych lub poprzednich wzorców produkcji i konsumpcji oraz usług lokalnej społeczności. Inspiracja pochodziła z innych podobnych istniejących projektów i spółdzielni socjalnych, i przekształciła się w silną

motywację do wypełnienia luki podobnych inicjatyw w regionie. W ten sposób spółdzielnia rozpoczęła tworzenie kawiarni społecznej i sklepu spożywczego, wspierając lokalnych małych producentów i produkty sprawiedliwego handlu. Pierwszym krokiem było uruchomienie kawiarni, a następnie realizacja różnych warsztatów, oferowanych społeczności lokalnej za darmo, a także m.in. prowadzenie projektu bezpłatnie otwartego kina.

Różne produkty i usługi spółdzielni są skierowane głównie do społeczności lokalnej. Z jednej strony są to konsumenci, którzy są zmotywowani do kupowania produktów lokalnych lub produktów sprawiedliwego handlu i o niższych cenach, podczas gdy mogą aktywnie uczestniczyć w różnych warsztatach i grupach roboczych. Z drugiej strony, silnie wspierani są lokalni producenci, którzy mają w swoim otoczeniu dodatkowy punkt sprzedaży, w którym mogą sprzedawać swoje produkty zgodnie z zasadami sprawiedliwego handlu. W związku z tym liczba osób wspierających inicjatywę, czy to w kawiarni, czy w warsztatach, jest według członków spółdzielni żywym dowodem na sukces. Co więcej, to członkowie spółdzielni prowadzą wszystkie wyżej wymienione działania i usługi, co oznacza, że sami również stanowią grupę docelową, korzystającą z godnych warunków pracy i sprawiedliwego wynagrodzenia.

Ogólne przychody spółdzielni opierają się na produktach kawiarni i sklepu spożywczego, dzięki czemu mogą one nadal swobodnie oferować różne warsztaty.

Następujące czynniki stanowią istotne efekty środowiskowe i społeczne dla:

- Promowania gospodarki obiegu zamkniętego (środowiskowe i społeczne)
- Wspierania niskoemisyjnych produktów lokalnych wytwarzanych przez małych producentów (środowiskowe i społeczne)
- Wykorzenia pojęcia zysku ekonomicznego jako jedynego i ostatecznego celu działalności gospodarczej (społeczne)
- Oferowania bezpłatnych warsztatów dla lokalnej ludności (społeczne)

INTERESARIUSZE: (1) SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA, (2) LOKALNI PRODUCENCI, (3) PRODUCENCI I KONSUMENCI SPRAWIEDLIWEGO HANDLU (4) BEZPAŃSKIE PSY I KOTY Z SĄSIĘDZTWA

ZAGADNIENIA ETYCZNE (POZYTYWNE, NEGATYWNE) W KONTEKŚCIE CASE STUDY: (1) SPRAWIEDLIWY HANDEL (POZYTYWNE), (2) WŁĄCZENIE SPOŁECZNE (POZYTYWNE)

ZIELONE KOMPETENCJE: UMIEJĘTNOŚCI PROJEKTOWANIA, UMIEJĘTNOŚCI PRZYWÓDCZE, UMIEJĘTNOŚCI ZARZĄDZANIA, UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNE

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU: CEL 8: WZROST GOSPODARCZY I GODNA PRACA, CEL 12: ODPOWIEDZIALNA KONSUMPCJA I PRODUKCJA

